

GENÇLERİN SEÇİMİ

1

Gençler ve Yerel
seçimler:

Genç seçmenler
neden rahatsız?

www.core.org.tr

@corearastirma



C
RE
ARAŞTIRMA
ENSTİTÜSÜ



GENÇLERİN SEÇİMİ

Genç seçmenler neden
rahatsız?

**FRIEDRICH
EBERT****STIFTUNG**

Bu yayın Friedrich-Ebert-Stiftung (FES) Derneği Türkiye Temsilciliği'nin katkıları ile hazırlanmıştır.
Bu yayında yer alan görüşler FES Derneği Türkiye Temsilciliği'nin görüşlerini temsil etmez.


GİRİŞ

2023 Genel Seçimleri, gençlerin politika arenasında sadece birer figüran olmadıklarını, ancak kendilerine uygun bir sahne de bulamadıklarını gösterdi. Toplumun tüm yapıları, siyaset dünyası, sivil toplum, iş dünyası, herkes "gençlere nasıl ulaşabiliriz?" sorusunun ve gençlerle birlikte verimli çalışmanın yollarını arıyor ve şu soruyu soruyor: Gençleri nasıl cezbederiz / gençlere nasıl ulaşırız?

Bu sorunun varsayımı, gençlerin ilgi ve farkındalık eksikliği olduğu, alternatif bir iletişim ve sorumluluk çağrısıyla bu açığın giderilebileceği yönünde. Oysa gençler, içinde olmak istemedikleri, hatta olamadıkları yapıların farkındalar ve bilerek ve istemeyerek gelmiyorlar. Bir başka deyişle, onlara erişim bir mecra sorunu değil.

Birincisi davet edilen yerlerde sorun var, ikincisi davet edenler gençlerin kendilerini gerçekleştirmesine olanak tanıyan değil, var olana dahil olmasını hedefleyen bir katılım çağrısı yapıyorlar.

Gençleri toplumsal, psikolojik ve ekonomik olarak güçlendirmek, gençlerin kararlara, siyasete ve toplumsal alana katılımını artırmak ve önyargıları ortadan kaldırarak kuşaklar arası mesafeyi azaltmak için gençleri derinlemesine anlamının ve seslerinin duyulmasının yollarını bulmak gerekiyor.



CORE, bu araştırma ile yerel seçim döneminde gençlerin siyasetten ne beklediklerini, yerel yönetim algılarını, duygu dünyalarını, seçilecek belediyelerden ne umduklarını seslendirmeyi hedefledi.

Araştırma, Ankara, İstanbul ve Diyarbakır'da yaşayan farklı dünya görüşlerine sahip gençlerin katılımıyla, Şubat, Mart, Nisan aylarında 3 turda planlanan odak grup çalışmalarının verilerine dayanıyor. Araştırma raporunu bölümler halinde paylaşacağız:

- 1.Yerel seçimler ve siyaset: Genç seçmenler neden rahatsız?**
- 2.Ankara, İstanbul ve Diyarbakır seçimleri**
- 3.Seçim sonrası değerlendirmeler**

İLGİSİZ- LER

Gençler reel siyasetle
arasına mesafe
koyuyor. Bunu
“siyasetle ilgiliyim
ama politika ile değil”
şeklinde dile
getiriyorlar.



www.core.org.tr

[@corearastirma](https://www.instagram.com/corearastirma) ↙

ETKİSİZ HİSSEDİYORLAR

Gençler, siyasetle ilgilenmenin bir faydası olacağına inanmıyor. Siyasi katılım ile siyasete ve/veya karar alıcılara etki edebileceklerine dair inançları azalmış. Dahası, kendilerine en yakın siyasi partileri ya da siyasetçileri etkileyebileceklerini ya da değiştirilebileceklerini de düşünmüyorlar.



www.core.org.tr

@corearastirma

“

Siyaset hakkında pek ilgi alaka duymuyorum. Açıkçası herkes çıkarları doğrultusunda hareket ettiği için hangi görüş yaşantıma uygun oluyorsa ona veriyorum.

Siyasetle aslında çok bir ilgim olduğu söylenemez. Her gün değil de böyle ara ara takip ettiğim bir olaydır. Bunun dışında artık ben siyasetin kişiler arası yarışa döndüğünü düşünüyorum. O yüzden her tarafa da çok mesafeliyim aslında.

Uzak, yani komple hepsine çok uzak ve olumsuzum aslına bakarsanız. Yani öyle şu partiden şu beklentim var, şu adamdan bunu bekliyorum ya da şu olursa çok güzel olacak diyebileceğim kimse yok maalesef. Onun için aslında çok da oy vermeyi düşünmüyorum yani

”

www.core.org.tr

@corearastirma



GÜVENSİZ- LER

Siyasetle ilgisizlikte temel sorun siyasetçileri ve siyasi partileri beğenmiyor olmaları. Siyasetçileri güvenilirmez buluyorlar. Kendi çıkarları için davrandıklarını, vaat ve söylemlerinin oy avcılığı hedefli olduğunu düşünüyorlar. Seçim kazanma odaklılık bir kirlenme olarak görülüyor. Gözlerinde siyasetçiler arasındaki farklar belirsizleşmiş.



www.core.org.tr

@corearastirma

“

Siyasetçiler için hiçbir şey söylemek istemiyorum. Çünkü artık önceden mesela geçen seçim zamanda falan çok ilgiliydim. Ama artık hiçbirine ilgi duymuyorum. Önemsemiyorum bile siyaseti. Çünkü hiçbir siyasetçiye artık güvenim kalmadı. Hiçbirinin doğru söylediğine inanmıyorum.

Siyasetle aslında hiçbir şükürüm yok. İlgilenmiyorum da o konu hakkında. Bir bilgim de yok. Siyaset siyasetçiler hakkında düşündüklerim de bize vaatler veriyorlar. Şunu yapacağız, bunu yapacağız ama ben çoğunu göremiyorum. Çoğunu yapmadıklarını görüyorum.”

www.core.org.tr

@corearastirma



ÇIKARCILIKTAN, FIRSATÇILIKTAN SİKILMIŞLAR

Tüm siyasetçilerinin önceliğinin kendi çıkarları olduğu düşünülüyor. Hepsinin “yalancı” olduğu sıklıkla belirtilen bir yakıştırma. Her siyasetçinin sadece oy avcılığı ile hareket ettiği, bunun samimi olmadığı ve bu samimiyetsizliğin çok görünür olduğu ifade ediliyor. Hem din istismarı hem Atatürkçülük istismarı gibi fırsatçılıklardan sıkıldıklarını ifade ediyorlar.



www.core.org.tr

@corearastirma

“

Politikacılar hakkında düşüncem ise Türkiye'deki politikacıların çoğu bir siyaset arenasında olmak için bu işi yapmıyor. Kendi tanıtım aracı olarak görüyor. Siyasetçiler kendini tanıtmayı amaçlayan bireyler. Özellikle Türkiye'de. Ve çoğunun hatta neredeyse yüzde seksenin, yüzde doksanın halkı düşündüğünü düşünmüyorum ben. O yüzden de çok da sevmem çoğu siyasetçiyi.

Siyasetçilerin genel olarak çok yozlaşmış insanlar olduklarını düşünüyorum. Çıkarıcı böyle çok hatta Türkiye'deki çoğunun mafya bağlantıları olduğuna göre çok. Kötü, illegal işler içinde olduklarını düşünüyorum.

”

www.core.org.tr

@corearastirma



“

Siyasetçilerin siyaset yaptığını düşünmüyorum. Yani tamamıyla toplum üzerine ya da halkın yararına hiçbir şey göremiyorum. Daha çok kendi reklamları ya da kendi kişisel çıkarları doğrultusunda olduğunu düşünüyorum. Bu da gün geçtikçe açıkçası benim şahsi olarak siyasetten biraz daha ilgimin azalmasına ve uzaklaşmama sebep oluyor.

Siyasetçilerin birçoğunun yalancı ve çıkarıcı olduğunu düşünüyorum açıkçası. Herkes sadece kendi menfaati için yani vatan millet Sakarya ayağına yatıp kendi çıkarlarını göz ardı eden insanlardan oluşuyor.

”

www.core.org.tr

@corearastirma



DURUŞ BEKLIYORLAR

Siyasetin seçim kazanmaktan ibaret olması, seçim kazanmak için her yolun denenmesi eleştiriliyor.

Gençler siyasete ilgisiz görünse de olup bitene hakimler.

Manipülasyonlar, seçim kazanmak için yapılanlar, normalde olmadığı gibi görünmeler, vb. tasvip edilmiyor ve bunların bariz biçimde görüldüğü ifade ediliyor.



www.core.org.tr

@corearastirma

KAPASİTEYE GÜVENMİYORLAR

Siyasetçilere güvensizlik sadece etik nedenlerden kaynaklanmıyor. Siyasetin ve siyasetçilerin kirli olduğu düşünülüyor. Fakat güvensizlik gerekçelerine bunun kadar etkili bir faktör daha eklenmiş: liyakat. Siyasetçilerin ve partilerin kapasitesine dair bir güvensizlik var. Hiçbir kesim partisinden ya da kendine yakın partilerden memnun değil.



www.core.org.tr

@corearastirma

SIYASETTE BECERİ GÖRMÜYÖRLER

Siyasetin sorunları çözebileceğine inanmıyorlar. Muhalif olanlar, muhalefetin beceriksiz olduğunu düşünüyor. Hem seçmenle bağ kurma, seçim kampanyaları bağlamında zayıf olduklarını hem de kazansalar da iyi bir yönetim performansı gösteremeyeceklerini düşünüyorlar.



www.core.org.tr

@corearastirma

LİDERE BAKIYORLAR

Gençler için partilerin önemi azalmış. Liderler öne çıkıyor.

Önem sırası şu şekilde:

1) Lider 2) Parti 3) Vaat.

Vaatlerin ne olduğundan ziyade bunu yapabilecek bir lider olup olmadığı ve partisinin buna uygun olup olmadığına önem veriliyor. İlk iki maddeden geçtikten sonra arada kaldıysa vaatler karşılaştırılıyor.



www.core.org.tr

@corearastirma

“

Parti önemi benim için en son gelir. Hatta hiç önemli değildir bile diyebilirim. Partinin de bir sınırı var açıkçası. Atıyorum, şu an sallıyorum. Beş tane parti vardır. Belli başlı. Onlar arasından kişilere bakarım. Böyle daha kötü benim için olan kötü partileri pek de kale almam açıkçası. Diğer o beş parti de kişi önemlidir yani benim için. Ama çok uzak olan bir partiye de oy veremem kesinlikle, partisi de beni etkiliyor. Yani vaatleri çok iyi olsa dahi bana uzak olan bir parti ise beni geri plana atar o konuda

Kim olduğu çok önemli. Daha önce yaptığı siyaset hayatı, meslek hayatı, gerçekten yapabileceği vaatler, ne kadarını uygulayabilir, ne kadarını yapabilir. Ben ilk önce eğitime ve siyasetine bakarım, daha önce siyasi geçmişine bakarım. Daha sonra da vaatleri gelir.”

www.core.org.tr

@corearastirma



SIYASETE İLGİSİZLİK NORM OLMUŞ

2023'deki aşırı siyasileşmenin bir siyasi çerçevede olmaması, sadece seçimi kazanmaya endekslenmiş olması, seçim sonrası dönemde bir apolitikleşme ile sonuçlanmış.

Siyasetle ilgili olmamak bir norm haline gelmiş. Övünülecek bir karakter özelliği olmuş. Siyasetle ilgili olanlar kirlenmeye açık veya boş işlerle uğraşmaya yatkın kimseler olarak görülüyor.



www.core.org.tr

@corearastirma

“

Yani siyasetten hiç anlamam. Takip de etmiyorum. Genel olarak ufak tefek dinlerim. Böyle şey vardır ya, iç ısınması denilecek bir olay. Hem o hem de böyle mantığına doğru gelen şeyler vardır. Tabii günden güne, yani günden güne demeyeyim de her sene ya da iki senede bir değişmesi gerektiğini de düşündüğüm için ona göre bir yol izliyorum. Yeni denemek gerekiyor diye. Ama onun dışında bir hayranlık ya da onun gibi şeylerim yoktur.

Siyaseti pek yakından takip etmiyorum eskisi kadar da. Yani yerel yönetim şöyle. Yerel seçimler normalde çok önemli bizim için ama şey yapmıyorum o kadar bıktım ki siyasetten yaptıklarından daha doğrusu yapmadıklarından yapamadıklarından o yüzden pek şey yapmıyorum.

”

www.core.org.tr

@corearastirma



GÖNÜLSÜZ KATILIM

Her şeye rağmen onlar için seçimler tamamen önemsiz de değil. “Bir tek seçimlerde ne istediğimiz soruluyor, o yüzden kısmen ilgiliyiz.” Seçimler seçmenlerin elindeki yegâne güç olarak görülüyor. O yüzden bu kozu iyi kullanma arzusu da var. Bu yüzden siyasete ilgisizlik aynı düzeyde sandıktan uzaklaşma getirmiyor. Fakat oy vermeye fazla anlam yüklenmiyor.



www.core.org.tr

@corearastirma ↙

BEKLENTİLERİ DÜŞÜK

Tüm olumsuzluklarına rağmen seçimler seviliyor, yerel seçimler de normalde kısmi bir değişim imkânı olarak görülüyor. Ancak seçimlerden ve siyasetten beklentisi tamamen sıfırlanmış bir kesim de var. Daha partizan olanlar ise, son mevzileri de savunmak için seçimleri hala önemli buluyor. Fakat onların dahi beklentisi yüksek değil. Daha ziyade diğeri gelmesin ve bana kısmen de olsa daha yakın bir yönetim olsun diyorlar.

www.core.org.tr

@corearastirma



YEREL SİYASETE VERİLEN DEĞER DÜŞÜK

Yerel yönetimler ülkeyi ne batıracak ne de çıkaracak bir kurum olarak görülüyor. Bu yüzden yerel seçime verilen önem düşük. “Ülke yönetimi değil sonuçta. Belediye başkanının karar alanı sınırlı.”

Yerel yönetimlerin yetkilerin sınırlı olması, yerel yönetimleri ve dolayısıyla da yerel seçimleri önemsizleştiriyor. Bir başka deyişle bu seçime değer verilmemesi, yerel yönetimlere değer verilmemesi ile de ilgili.

www.core.org.tr

@corearastirma



“

Şu anki sisteme baktığımızda seçimler bu şekilde yapılmadığı için açıkçası yerel seçimin benim için bir önemi yoktur.

Sonuçta bir ülkenin kaderini belirleyecek ileriye dönük atılımlar veya yurt dışı politikaları gibi bir problem olmayacağı için 10 üzerinden 5 veriyorum açıkçası. Bunlar daha çok cumhurbaşkanlığı ya da ülke işinin önünde olan şeyler. Sadece mahalledeki ya da o ildeki o ilçedeki yapılacak kaldırımlar yani ben bu zamana kadar böyle gördüm. Yapılacak yolların düzenlenmesi çiçek bahçelerinin düzenlenmesi ne bileyim belediye başkanı ne iş yapar ki? Küçümsemek olarak görmeyin de benim gördüğümü söylüyorum size. Belediyede sadece bunu yapacak kişiler değişir

”

www.core.org.tr

@corearastirma



“

Sonuçta ülkeyi batırıp çıkaracak bir kurum değildir bence. Çıkarmak istese de çıkartamaz bir yerlere. Batırmak istese batıramaz.

Belediye dediğin nedir? Belediye dediğin göz yumandır. Tamam biz görmüyoruz diyendir. Belediye budur. Belediye devletin işlerini işine göre, kafasına göre kendine uygun şekilde yapandır. Yani bu kadar.

Bir tek seçimlerde bize ne istediğimiz soruluyor. Siyasileri sahada daha az görüyoruz seçim zamanı olmadığı zaman. O yüzden belediyelerin el değiştirmesi sadece onların arasında çıkar ilişkisinden onlara bir etki edeceğini zannetmiyorum.

Yerel seçimler benim için devlet yönetimiyle fazla alakalı olmadığı için genellikle bulunduğumuz şehir için doğasıydı, havasıydı, yaşamıydı, düzenlenen etkinlikleriydi. Bunlar da daha faydalı geliyor.”

www.core.org.tr

@corearastirma



SEÇİM VAATLERİ CİDDİYE ALINMIYOR

“Çok bir şeyin değişeceği yok” deniyor. Vaatler bilinmiyor. Fakat bu bilinçli bir takipsizlik. “Vaatlerin önemi yok, adı üstünde seçim vaadi” deniyor. Gerçekleştirilip gerçekleştirilmeyeceği belli olmayan sözler olarak görülüyor. Seçimlerden sonra unutulacak şeyler olarak görülüyor.



www.core.org.tr

@corearastirma

UMUTSUZLAR, ÇÖZÜMÜ MÜMKÜN GÖRMÜYÖRLER

Sorunlarda “tek suçlu” olmadığı, bu yüzden de bir adayın daha üstün olmadığı söyleniyor. Geleceğe dair ümitsizlik de siyasi soğumada bir faktör: “Biz düzelmeyi göremeyeceğiz”.



www.core.org.tr

@corearastirma

İKNAYLA, GÖNÜLLE DEĞİL "MECBUREN" OY KULLANIYORLAR

Mecburen bir tarafı desteklemek onları zorluyor. Karşılarında hep bir "dayatma" olduğundan şikâyet ediyorlar. Dayatma vibe'ları onları fazlasıyla irrite ediyor. İkna olarak oy kullanmak istiyorlar. Bu olamadığı için de siyasetten soğuyorlar.



www.core.org.tr

@corearastirma

FARK GÖREMİYORLAR, HEPSİ AYNI DİYORLAR

Seçim yorgunluğu gibi, seçim inançsızlığı da var. Fark olmaması üzerinden en çok durulan serzeniş. Siyasetçilerin hepsinin birbirine benzediği, aralarında fark olmadığı sıklıkla ifade ediliyor. Aralarında çok da büyük fikir ayrılığı göremediklerini söylüyorlar.



www.core.org.tr

@corearastirma

“

Herkes kendi çıkarını gözetliyor sadece. Yani A, B, C hiç fark etmez fark etmeksizin çünkü bir bakıyorsun A partisinde olan B'ye geçmiş, B partisinde olan C'ye geçmiş sürekli çıkarın neredeyse oradan oraya geçip duruyorlar. Yani halkın vatandaşın hiçbir şeyini düşünmeden. O yüzden seçimden seçime gider oyumu verip geliyorum.

Ben hani eskiden hiç umursamazdım siyaseti. Yani ilgilenmezdim bile. Hep kendi yaşamıma bakardım.

Ama şu son beş on yıldır diyelim ilgilenmek zorunda kalıyorsun. Bir tarafta olmak zorunda kalıyorsun. Artık hani hepsi aynı diyorum ben. Hepsinin herkesin aynı olduğunu düşünüyorum. Yani biri bir taraf için farklı bir şeyler yapıyor. Öbürü de farklı bir yerden aynı şeyleri yapıyor. Ama düşünce yapıları aynı. Öne çıkma biçimleri aynı diyeyim. Kendilerini öne çıkartma biçimleri aynı. Yani bir taraf hani şöyle söyleyeyim bir taraf dini kullanıyor. Bir taraf Atatürk'ü kullanıyor.

”

www.core.org.tr

@corearastirma



“

Körü körüne hiçbir şeye bağlı değiliz. Yani söylemek istediğim siyasal olarak sürekli insanları böyle bir kalıba sokup bir siyasetçiyi göz önünde getirip bunu seçeceksin diyorlar. Seçilen insan aslında diğerinin bir kopyası oluyor. Yani bizim ümit bağlandığımız bu adam gelirse çok iyi olacak. Bu adam gelirse her şey düzelecek. Mükemmel olacak diyoruz ama aslında biz beğenmediğimiz kişiyi de seçmiş oluyoruz.

”

www.core.org.tr

@corearastirma



İTTİFAK SİYASETİ GENÇLERİ İTİYOR

İttifak siyaseti de gençleri
siyasetten soğutan bir faktör olmuş.
İttifaklar kafa karıştırıcı bulunuyor,
“neyi seçtiğimizi bilemiyoruz”
ittifaklarda diyorlar. Fark görme
beklentisi var.



www.core.org.tr

@corearastirma

“

Bu son seçimde biraz böyle karmaşıklık oldu. Böyle Cumhur İttifakı kuruldu. Muhalefet İttifakı kuruldu. Aslında o biraz kafa karıştırıcı. Kim kime neye vereceğini bilmediği için aslında tek tek yapılırsa seçimler herkes kendi adaylığını ayrı ayrı partiler ortaya koyarsa benim için daha iyi olur. Çünkü o zaman kimi seçeceğim belli olur.

Benim için bir ya. Çünkü ya AK Parti ya CHP kazanacak. Bu bilindik bir şey. Kalan partilerin hiçbir önemi yok şu anda. Özellikle şu an Türkiye'sinde. Tabii ki ben şahsen artık farklı partiler de görmek istiyorum. Gelsinler ne yapsınlar görmek istiyorum. Ama olacak bir şey değil insanımız belli. Ya AK Parti kazanacak ya CHP kazanacak. O yüzden benim için belli bir önemi yok.

”

www.core.org.tr

@corearastirma



**GENÇLERİN
SİYASETÇİLERE
OLAN
GÜVENSİZLİĞİNİ
BESLEYEN 5 TEMEL
FAKTÖR VAR**



www.core.org.tr

[@corearastirma](https://www.instagram.com/corearastirma) 

LAHLAKİ YOZLAŞMA

Kendi çıkarlarını gözettikleri, seçim zamanlarında göz boyama ve şov amaçlı tutumlar aldıkları, bu “samimiyetsizliğin” de çok görünür olduğu ifade ediliyor.



www.core.org.tr

@corearastirma

2 UYUMSUZLUK

Gerek mahalleler arasında gerekse mahalle içinde kavga ve sataşmaların hakim olması gençleri uzaklaştıran diğer bir faktör. Gençler gerilim sevmiyor. Sürekli bağırın, çağırın, diğer tarafa düşmanlık eden çıkışlardan rahatsız oluyor. Kendi çevrelerinde önem vermedikleri farklılıkların siyasette önem kazanması onlara doğru gelmiyor. Gençler siyasetten daha yapıcı, başkalarıyla uyumlu bir hat istiyor.



www.core.org.tr

@corearastirma



3 DURUŞSUZLUK

Uyumlu bir siyaset beklentisine rağmen gençler duruş istiyor. Kapsayıcı olmayı, kayırmacılık, taraftarlık yapmamak olarak görüyorlar. Ancak siyasetçilerin kapsayıcılık adına mavi boncuk dağıtmalarını yanlış buluyorlar. Sorunlar karşısında net duruşlar bekliyorlar.



www.core.org.tr

@corearastirma



4 FARKSIZLIK

Gençlere göre siyasetçiler aynı. Çoğu konuda birbirine benziyor. Sadece güvenilmezlikleri açısından değil, performansları, vaatleri ve tutumları da birbirine benzer bulunuyor. Siyaset bu yüzden de onlara cazibeli gelmiyor. Heyecan uyandırmıyor.



www.core.org.tr

@corearastirma

5. LİYAKATSIZLIK

Gençler siyasetçileri kapasite açısından da zayıf buluyor. Hem yöneticiliklerini, hem konulara hakimiyetlerini zayıf buluyorlar. Bu açılardan daha iyi olanlar dahi sıradan bulunuyor. Hiçbir siyasetçi onlara “Vaow” dedirtmiyor. Bilgileri, görgüleri zamana uzak bulunuyor.



www.core.org.tr

@corearastirma





GENÇLERİN SEÇİMİ

Gençlerin Gözünden
Yerel Seçimler,
Siyasetçiler ve Siyasi
Partiler

www.core.org.tr

@corearastirma 